

Plavené dřevo odebírali u Thonetů i Reichů

Valašsko – Na Vsetínsku se v 19. století se mimo pltařství provozovala i volná plavba dřeva. Zatímco pltěmi byla expedována ke vzdáleným zákazníkům kulatina a řezivo, volné plavby se užívalo pro transport metrových polen na menší vzdálenosti.

Dřevo se nevázalo do vorů, ale jednotlivá polena se nechávala volně plout po přítocích;

od nich se dřevo plavilo kanálem, končícím v nádržích zvaných plaviska. Na jedné straně byla volná plavba rychlá a finančně nenáročná, neomezovala ji nekvalitní dopravní infrastruktura v oblasti. Na druhou stranu nešlo volnou plavbu provozovat celoročně. Plavba se prováděla po Bečvě a jejích devíti přítocích, zejména Jasenici a Semetínce. Mimo

muzejní kukátko

cích Bečvy a samotné řece až do záchytných nádrží ve Vsetíně. Oficiálně ji zahájili roku 1859. Hlavními odběrateli plaveného dřeva byla Thonetova továrna na nábytek a Reichovy sklárny.

Během jarního tání byl v přítocích Bečvy dostatek vody, aby zde mohla polena nerušeně plout, a to bez nutnosti výrazných úprav toku. Až na Bečvě před Vsetínem byly postaveny dlouhé usměrňovací

velkostatek Vsetín probíhala i na potoku Bystřička, až po její ústí do Bečvy, kde se plavené dřevo shromažďovalo v osadě Konvice. Dalším místem plavby v okolí byly Velké Karlovice, kde vodní kanál přiváděl pole na k Františčině huti.

Samotné práce na plavení začaly každý rok v zimě, kdy se stromy pokácené v lesích za hlubokého sněhu svázely na saních nebo v potahu dolů k potokům. Na jaře, poté co se

Plaviska v Panské zahradě (Foto: archiv Muzea regionu Valašsko)

potoky při tání sněhu rozvodnily, nastalo vlastní plavení dřeva. Najatí dělníci, muži, ženy i děti, začali na povel hajného házet polena z hranic při potocích do vody. Podél toků byli připraveni další dělníci, kteří dlouhými bidly uvolňovali zpříčená polena, zároveň hlídali, aby je nikdo nekradl.

Po řece Bečvě se dřevo dostalo až ke Vsetínu, kde bylo zachyceno mřížím a následně nesměrováno do Panské za-

hrady. V Panské zahradě se polena hromadila ve třech velkých nádržích. Z nich se po naplnění vypustila voda kanálem do Bečvy a polena se nechala na plaviskách vyschnout.

Menší plavisko bylo vybudované i u vsetínských skláren. Omezení plavby postupně nastalo poté, co roku 1891 koupila velkostatek od belgické společnosti firma Thonet. **Pavel Mašláš, Muzeum regionu Valašsko**